

FREDENSBORG KOMMUNE

CENTER FOR SKOLE OG DAGTILBUD

FAGLIG DIALOGGUIDE VED TILSYNSBESØG

I DAGTILBUD 0-5 ÅR

Uanmeldt tilsyn, efterår 2020

Dagtilbud: Kastaniegården

Fokusområde: Nærvær og samspil

Opsamling fra sidste tilsyn og fremadrettet fokus

<p>Opfølgning fra sidste tilsyn. Eksempler på hvordan der er arbejdet med det.</p>	<p><u>2019:</u> Konsulentens anbefalinger: Det anbefales, at institutionen arbejder med kvalitet i hverdagens rutiner. Således at hverdagens rutiner ses som pædagogiske læringsmiljøer på niveau med de øvrige aktiviteter i løbet af dagen.</p> <ul style="list-style-type: none">- Det anbefales, at institutionen optimerer samarbejdet på tværs af stuerne. Således at personalet justerer sig i forhold til børnegruppernes behov og størrelse.- Det anbefales, at personalet videreudvikler på børnenes deltagelsesmuligheder i hverdagens rutiner. Fx kan en lille gruppe børn og en voksen sammen dække bordet til frokosten mv. <p>Jeg ser endvidere frem til at høre om institutionens proces omkring inddragelse af børneperspektivet i hverdagens rutiner og aktiviteter ved næstkommende tilsyn.</p> <p>Vi drøfter vigtigheden af, at legepladsen tjekkes af det pædagogiske personale hver dag inden børnene anvender denne.</p> <p>Kommentar fra den daglige leder: Institutionen har arbejdet med – og er i gang med at arbejde med de anbefalinger der blev givet ved sidste års tilsyn. De voksne er i øjeblikket i en proces med at se på børnenes deltagelsesmuligheder i hverdagens rutiner. Eksempelvis er børnene i vuggestuen begyndt at ligge deres hagesmækker i spanden efter brug, og selv rydde af efter maden.</p> <p>I forhold til inddragelse af børneperspektiv, er de voksne nysgerrige på at følge børnenes interesser.</p> <p>Vi har særligt under Corona hjemsendelses-perioden arbejdet med samarbejdet mellem stuerne på alle niveauer, således at der udvikles gode pædagogiske læringsmiljøer. Det har alle medarbejder gjort skriftligt og fremhævede fokusområder, som løbende bliver taget op på personalemøder til videre faglig diskussion.</p>
<p>Daglig leders fremadrettede fokus og tiltag ift. pædagogisk praksis.</p>	<p>Der er særligt fokus på arbejdet omkring samarbejdet mellem stuerne (røkering af stuerne) på medarbejderplan og skabe nogle gode læringsmiljøer, hvor børneperspektivet inddrages og bruges i endnu højere grad.</p>
<p>Kommentarer fra konsulent.</p>	<p>Sikkerhed: Som en del af forberedelsen til tilsynet, har den daglige leder udfyldt selvregistreringsskemaet i forhold til institutionens sikkerhed og hygiejne. Der er krydset af i både ja og nej i forhold til, om legepladsen dagligt bliver tjekket for fx affald og døde dyr. Ved tilsynssamtalen drøfter vi dette, og det understreges, at legepladsen skal tjekkes hver dag inden børnene leger på den. Dette kan dog fint ske når man går ud sammen med børnene.</p>

Styrket pædagogisk læreplan:

Institutionen arbejder målrettet med implementering af den styrkede pædagogiske læreplan. Eksempelvis arbejdes der ud fra årsplanen med forskellige emner som fx årstider, hvor alle læreplanstemaer flettes ind. Dog er der opmærksomhed på, at dette arbejde i højere grad skal skriftliggøres.

Vedr. denne periodes tilsyn

Fokusområde: Nærvær og samspil

Dagtilbud: Kastaniegården

Dato og tidspunkt: 24. november 2020

Til stede: Jon Hassing-Jakobsen, pædagoger og faglige fyrtårne: Birgit, Signe og Mette.

Pæd. konsulent: Susanne Søholt

Eksemplarisk praksis

Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for dette område. Institutionen har arbejdet strategisk med emnet. Institutionen har arbejdet med en eller flere evalueringer af institutionens arbejde inden for emnet og sat konkrete mål for det videre arbejde. Indsatsen har sat tydelige spor i praksis, som lederen og medarbejderen kan redegøre for. Det kan sandsynliggøres, hvilken forskel indsatsene har gjort for børnene. Derfor skal indsatsen vedligeholdes, og der arbejdes videre i samme spor. Den pædagogiske konsulent *kan* vælge at komme med en anbefaling, hvis det skønnes relevant.

Det vurderes, at institutionen arbejder målrettet med at kvalificere arbejdet med det udvalgte fokusområde: Nærvær og samspil. Der ses gode eksempler på dette arbejde ved nærværende tilsyn. Derudover ses der gode takter i arbejdet med implementering af den styrkede pædagogiske læreplan.

Tilpasning af praksis

Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats som en del af det daglige pædagogiske arbejde, men det har endnu ikke sat tilstrækkelige og tydelige spor i praksis – det kan ikke sandsynliggøres, hvilken forskel indsatsen gør for børnene. Derfor er der behov for en tilpasning af indsatsen. Den pædagogiske konsulent *skal* komme med en anbefaling til, hvordan institutionen kan tilpasse deres indsats.

Det vurderes, at institutionen bør styrke arbejdet med dokumentation, refleksion- og evalueringskultur, ligesom der i højere grad bør være ledelsesmæssig understøttelse af det pædagogiske arbejde på de enkelte stuer.

Behov for ny/ændret praksis

Det vurderes, at institutionen ikke har gjort nogen særlig indsats, eller konsulenten har observeret en uforsvarlig /uhensigtsmæssig pædagogisk praksis og er bekymret for børnenes trivsel i institutionen på baggrund heraf. Der er behov for at igangsætte en indsats. Vælges en kategori, *skal* den pædagogiske konsulent give en anbefaling i forhold til indsatsen inden for pejlemærket i det kommende år. Der skal særligt fokus på, at institutionen følger den anbefaling, der er givet af den pædagogiske konsulent, og der skal aftales en opfølgning.

15.januar 2021

Leder, pædagog

27. november 2020

pæd. Konsulent

Praksisfortælling med fokus på nærvær og samspil

(udarbejdes af den daglige leder)

“Praksisfortællinger er fortællinger om centrale og udvalgte episoder eller virkelighedsudsnit fra det pædagogiske arbejdes hverdagspraksis, oplevet og fortalt af de mennesker, der arbejder i denne praksis med henblik på at forstå, udvikle og dokumentere denne praksis”.

Dato og tidspunkt: Beskrevet af:	5. august 2020 Regitze (stud) og Birgit (pædagog).
Dagtilbuddets praksisfortælling med fokus på det valgte område:	<p>Eksempel 1.</p> <p>En stille og rolig eftermiddag, sidder Regitze (voksen), sammen med 4 drenge, Norman, Nikolej, Oliver og Sigurd og legede med plus plussere.</p> <p>Oliver begynder at sige BANG, BANG og peger sin plus plus figur henimod Regitze.</p> <p>Regitze sætter hurtigt et par plus plussere sammen og pegede den hen imod Oliver og gentager Bang Bang lydene. De 3 andre drenge kigger over på Regitze og Oliver som nu har gang i en plus plus skyde leg og pludselig siger Sigurd, BANG og efterfølgende siger Nickolej og Norman det også og peger deres byggede plus plussere hen imod Regitze.</p> <p>Regitze siger “åh nej” nu er i jo alle sammen imod mig, hvad skal jeg dog gøre nu”</p> <p>Norman råber op “Jeg redder dig” og rejser sig op og løber hen til Regitze og begynder at skyde imod Oliver, Nikolej og Sigurd. Pludselig råber Sigurd op “Stop, min er gået i stykker”</p> <p>Regitze, Norman, Nikolej og Oliver stopper med at skyde og kiggede over på Sigurd.</p> <p>“min trænger også til at komme til mekanikeren” siger Regitze</p> <p>“HA HA Også min” siger Sigurd og alle begynder igen på at bygge videre på deres plus plus figurer.</p> <p>Eksempel 2</p> <p>Det er morgen og Ava giver udtryk for at savne sin far.</p> <p>Ava kommer hen og stiller sig foran Regitze(voksen) og kigger nedad.</p> <p>“Er er der noget galt, Ava?” siger Regitze og går ned i hug, så hun kan se Ava’ ansigt.</p> <p>“jeg savner min far, jeg vil gerne have min far” siger Ava med tåre i øjnene.</p> <p>Regitze breder armene ud og siger “åh kom her Ava, du skal ikke gå rundt alene og være så ked af det”</p> <p>Ava kommer ind i Regitze’ favn og de sætter sig ned på en bænk.</p> <p>“hvad siger du til at vi måske skulle tegne en tegning til far?” spørger Regitze</p>

"nej, jeg vil have min far" svare Ava
 "Hmm, det bliver lidt svært" siger Regitze
 Ava snøfter lidt og smutter sin lille hånd ind i Regitze' hånd og Regitze klemmer den blidt.
 "har din far langt hår?" spørger Regitze
 "nej, det har han ikke og det har min store bror heller ikke, det er kun mor der har" siger Ava og smiler lidt.
 "hmm, måske skulle vi tegne din far? Så jeg kan se hvordan han ser ud" spørger Regitze og laver store øjne imens.
 "JA, men du har jo set ham din fjolle" siger Ava med en munter stemme og smiler.
 Ava hopper ned fra Regitze' skød og de går begge over til tegne bordet.
 "min far er meget stor og vi skal også tegne mig, mor, storebror og hunni(hunden)" siger Ava og smiler stort op til Regitze.
 "okay, men hvilken farve skal vi starte med?" Siger Regitze

Eksempel 3

Min praksisfortælling er et virkelighedsudsnit som foregår i vuggestuen.

Vi sidder og spiser sammen med en gruppe på 6 vuggestuebørn indenfor på stuen. Viktor er en dreng på 1 år og 8 mdr. Han har det svært efter han er startet i vuggestuen igen. Han har været hjemme i 4 mdr. i Coronatiden. Det er særligt svært for ham, når vi skal spise og han græder tit og savner sin mor. Susanne er pædagogmedhjælper. Susanne hjælper Victor med at åbne en smootie, han har med. Hun taber proppen på gulvet. "Hov for pokker" siger hun. Viktor kigger på hende og smiler. Susanne samler proppen op, kaster den op i luften og taber den igen. Nu kigger Viktor på hende og griner. Susanne griner også og slår sig på lårene "For pokker da" siger hun Nu begynder alle de andre børn ved bordet også at grine "Igen" siger Viktor. Susanne taber igen proppen på gulvet, slår sig på lårene og siger for pokker da. Det gentager sig mange gange og de griner begge to, mens Susanne kaster med proppen

Andet:

Ovenstående eksempler illustrerer, hvordan institutionen arbejder med at sikre fokus på at følge børnenes spor og være nærværende i samspillet med de enkelte børn i børnegruppen.

Observationsskema

(Udarbejdes af den pædagogiske konsulent)

Fokusområde: Nærvær og samspil
Dagtilbud: Kastaniegården
Dato og tidspunkt: 12. november 2020 fra kl. 9.15-12.15.
Pædagogisk konsulent: Susanne Søholt

<p>Konsulentens observation med fokus på det valgte område gennem nedenstående kvalitetsindikatorer (beskrives med konkrete eksempler):</p>	<p>Der observeres forskellige læringsmiljøer på de forskellige stuer: Formiddagssamling på legepladsen, garderobeaktivitet, overgang fra garderobe til frokost, frokost, højtlesning.</p>
<p>Hvordan anvender det pædagogiske personale udvekslingstone i aktiviteter, leg, måltider, rutinesituationer og overgange?</p>	<p><u>Eksempel: "Frokost og højtlesning"</u> En børnegruppe sidder fordelt ved tre borde. To af de tre voksne sidder blandt børnene. Den tredje voksne står op, én efter en tager hun en madkasse op, og spørger til hvis det er. Da alle madpakkerne er fordelt, begynder børnene at åbne deres madkasser. Nogle af børnene får hjælp fra den voksne, hvis der er behov for dette. Børn og voksne spiser deres medbragte mad. Der er dialog ved bordene mellem børn og voksne. Ved det ene bord er 2 drenge urolige. Den voksne siger: "Nej! Lad være med det! Du ved godt at jeg ikke gider, at du leger med maden!".</p> <p>Den voksne siger: "Prøv at sid stille, så skal jeg fortælle jer en historie". Den voksne fortæller en historie om en fremmed kat, som kommer ind i hendes hus. Børnene lytter interesseret, og sidder helt roligt imens.</p> <p>Et af børnene hopper ned fra stolen og lægger sin madkasse i kassen. Den voksne: "Nej, du skal blive siddende på stolen". Den voksne rejser sig, samler madkassen op, og beder barnet sætte sig op igen. Lidt efter siger den voksne at <i>nu</i> barnet må rejse sig, og lægge sin madkasse i kassen.</p> <p><i>Kunne pædagogen have mødt barnet anderledes? Drøft på stuen, hvordan I, i højere grad kan være guidende frem for irettesættende. Vær nysgerrig på, hvordan I kan tilrettelægge det pædagogiske læringsmiljø med afsæt i emner som interesserer børnegruppen. Da pædagogen fortæller en historie, fanger hun børnenes interesse, som sikrer ro og rum for samspil og dialog mellem børn og voksen.</i></p>

<p>Hvordan følger og understøtter det pædagogiske personale børnenes perspektiver?</p>	<p>Der ses fine eksempler på, at det pædagogiske personale følger og understøtter børnenes perspektiver. Et eksempel herpå: I "formiddagssamling på legepladsen" inddrager de voksne børnenes perspektiver i samlingen. Børnene skiftes til at byde ind med en sang, som de gerne vil synge. Ligesom den voksne fortsætter historielæsning efter samling, på opfordring af børnene.</p>
<p>Hvordan anvender det pædagogiske personale leg og et legende samspil til at øge alle børns deltagelsesmulighed er?</p>	<p>Eksempel: "Forberedelse af frokost" To børn og én voksen er i færd med at stille stole og borde klar til frokost. Den voksne inddrager børnene i aktiviteten og er i rig dialog undervejs. Den voksne: "Vi mangler en stol her, er der en af jer der kan hjælpe?" Børnene er aktive og virker glade for at være med, hvilket kan aflæses via deres mimik og gestik. Den voksne er anvisende og anerkendende i sin tilgang til børnene. <i>Ovenstående udsnit fra praksis illustrerer, hvorledes hverdagens rutiner kan inddrages og understøtte et kvalificeret pædagogisk indhold, hvor børns deltagelsesmuligheder øges gennem samspil.</i></p>
<p>Hvordan og i hvilke situationer kan det iagttages, at det pædagogiske personale indgår i nærværende samspil og samtale, fx i garderoben?</p>	<p>Eksempel: "Formiddagssamling på legepladsen" Tre voksne og en gruppe af børn sidder i en rundkreds på røde madrasser ved husmuren på legepladsen. Den ene af de voksne leder samlingen. De synger en række sange. Børnene skiftes til at byde ind, med hvilken sang de gerne vil synge. Den voksne er nærværende og lytter imens barnet forklarer hvilke sang de ønsker. Da de har sunget, spørger den voksne: "Kan I huske Kaj fra i går?" Den voksne finder bogen frem, og går i dialog med børnene om kaj og hans bamse Lise. Børnene lytter interesseret til den voksne og ser på billederne i bogen, som den voksne viser, så alle børn kan se. Da den voksne har læst bogen spørger et af børnene om den voksne også vil læse Cirkeline. "Du vil gerne høre Cirkeline? Det kan du tro, den vil jeg gerne læse." Den voksne kigger rundt på børnene imens hun siger: De som gerne vil høre bog, kan blive her på madrassen og I andre kan lege på legepladsen. <i>Ovenstående udsnit fra praksis er et fint eksempel på, hvordan pædagogisk personale via nærværende samspil kan invitere børnene til at være aktivt deltagere i fællesskabet.</i></p>

<p>Hvordan støtter og opmuntrer det pædagogiske personale børnene til at vise omsorg for andre, og til selv at kunne tage imod omsorg?</p>	<p>Ved formiddagssamlingen observeres det, at den voksne opmuntrer til dialog mellem to børn.</p> <p>Det anbefales, at man anvender rutinesituationer som fx garderobesituationer til at understøtte børnene i at vise omsorg for hinanden. Det kan være i form af at hjælpe med at finde overtøj, lyne lynlåse mv.</p>
<p>Hvordan og i hvilken grad er det pædagogiske arbejde organiseret, så det skaber ro og rum til fordybelse mellem børn og voksne og afbrydelser undgås?</p>	<p>Eksempel: "Overgang fra frokost til garderobe" Børnene er fordelt i to rum under frokosten. En gruppe sidder med en voksen i det ene rum, og i det andet rum sidder børnene fordelt ved tre borde med to voksne fordelt mellem sig. Der er ro, dialog og god stemning.</p> <p>I det ene rum, er der rig dialog mellem den voksne og børnegruppen. Da børnene er ved at være færdige med at spise, spørger den voksne om han skal læse videre i bogen fra i går. Jaaaa..... Den voksne henter bogen: "Vitello er bagvendt". Han begynder at læse op fra bogen og viser billederne til børnene. Han er løbende i dialog med børnene om historien og billederne i bogen.</p> <p>På den anden stue er børnene ved at være færdige med at spise. De voksne har fordelt rollerne mellem sig. En går på toilettet og i garderoben med en lille gruppe børn, den anden voksen bliver på stuen. Hun opfordrer børnene til at sætte sig på tæppet og læse i en bog. Da børnene løber lidt rundt, henter den voksne en bog og begynder at læse. Børnene sætter sig på gulvet, rundt om den voksne og lytter interesseret til den voksnes oplæsning. Undervejs indbyder den voksne til dialog om historien og billederne i bogen. <i>Ovenstående udsnit fra praksis, er et fint eksempel på, hvordan pædagogisk personale kan sikre en organisering, som skaber gode betingelser for samspillet kvaliteten mellem den voksne og børnegruppen.</i></p> <p>Eksempel: "Højtlæsning efter frokost" Da alle børn er kommet ned fra bordet efter frokosten, finder den voksne en bog frem. Hun sætter sig på gulvet og begynder at læse. Flere børn kommer til. Der opstår lidt konflikter børnene imellem, da de alle gerne vil kunne se billederne i bogen- en af de øvrige voksne kommer til, og tager det barn med som græder, hun skifter ham og lægger ham ud for at sove. <i>Ovenstående udsnit fra praksis, illustrerer hvordan man som pædagogisk personale kan igangsætte en aktivitet, som understøtter dialog og samspil mellem børn og voksne. Drøft hvordan I, i højere grad kan sikre et fysisk læringsmiljø, hvor der er plads til alle børn. Havde det været bedre at sidde et andet sted?</i></p>

<p>Hvordan oplever konsulenten stemningen i institutionen generelt? (Konkrete eksempler)</p>	<ul style="list-style-type: none">• Der er observeres god tone blandt børn og medarbejdere under tilsynsbesøget• De fysiske læringsmiljøer er indbydende og tydelige – og virker derved guidende ift. hvad man kan lege og med hvilket aktivitetsniveau• Det pædagogiske personale rammesætter og justerer løbende læringsmiljøet. Der foregår aktiviteter som er præget af dialog og samspil mellem børn og voksne.
<p>Andet:</p>	

Faglig dialogguide

Faglig dialog på baggrund af dagtilbuddets praksisfortælling og konsulentens observation

Pointer fra den faglige dialog (udfyldes ved tilsynssamtalen):

- Ved samtalen drøfter vi vigtigheden i at være guidende og vejledende i mødet med børnene, frem for at være irettesættende. Eksempelvis er det fint med klare rammer for praksis (at vi bliver siddende til alle er færdige med at spise), men at dette skal forvaltes med øje for det enkelte barn og børnegruppen som helhed.
- Vigtigheden i at man som pædagogisk medarbejder er bevidst om sin position, mimik og gestik.

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler fra dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis indenfor det valgte fokusområde. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at der generelt arbejdes kvalificeret med nærvær og samspil i institutionen, som fint illustreres i flere af praksiseksemplerne.
Tilpasning af praksis	Der skal i højere grad være ledelsesmæssig opmærksomhed og understøttelse af det pædagogiske arbejde med nærvær og samspil.
Behov for ny/ændret praksis	

1. Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de to pædagogiske mål samt supplerende spørgsmål for læreplanstemaet *Alsidig personlig udvikling*

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet ***alsidig personlig udvikling*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Alsidig personlig udvikling, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

- Ved tilsynssamtale fortæller personalet forskellige eksempler på, hvordan de skaber pædagogiske læringsmiljøer, der opmuntrer børnene til at blive selvhjulpne i rutinesituationer. De oplever herigennem, at børnene får tillid til egne potentialer.
- Det pædagogiske personale fortæller, at de understøtter samspil og tilknytning i de forskellige aktiviteter og rutinesituationer der er i løbet af dagen.

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler fra dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis indenfor læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at det pædagogiske læringsmiljø generelt understøtter samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem.
Tilpasning af praksis	Det vurderes, at der på en enkelt stue i højere grad skal arbejdes med at være guidende/vejledende frem for at være irettesættende.
Behov for ny/ændret praksis	

2. Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de to pædagogiske mål samt supplerende spørgsmål for læreplanstemaet Social udvikling

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet ***Social udvikling*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.**
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.**

Social udvikling, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

- Spisegrupper med overvejelser over hvordan man understøtter samspil og relationer mellem børnene.
- I vuggestuen er der indkøbt klapvogne hvor børnene, kan sidde over for hinanden, så det understøtter børnenes samspil.
- Der arbejdes målrettet med materialet: "fri for mobberi" i børnehaven. I vuggestuen er materialet til de 0-2 årige indkøbt, og personalet vil komme på kursus i anvendelse af materialet, så snart det bliver muligt at komme på kursus.
- Som følge af Covid-19 restriktioner er der reduceret i legetøjet. På legepladsen har det medvirket til, at børnene i højere grad end tidligere bruger deres fantasi og naturens materialer i legen.
- Løbende venskabstema i både børnehave og vuggestue, som personalet oplever, har en positiv betydning for børnenes sociale udvikling.

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis indenfor læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at der arbejdes kvalificeret med understøttelse af børnenes sociale udvikling, fx via venskabstemaer og arbejdet med 'fri for mobberi'.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

3. Kommunikation og sprog

Børns *kommunikation og sprog* tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og deltagerkredsen har en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet ***Kommunikation og sprog*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Kommunikation og sprog, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet: (udfyldes ved tilsynssamtalen)
<ul style="list-style-type: none">• Arbejde med sproggaven• Dialog med børnene i løbet af dagen• Samling

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at der arbejdes kvalificeret med understøttelse af børnenes kommunikative og sproglige udvikling, fx via arbejdet med sproggaven og rig dialog i hverdagens rutiner og aktiviteter.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

4. Krop, sanser og bevægelse

Børn lærer at forstå verden, ikke bare ved at stimulere nogle bestemte nervebaner i hjernen, men også via den måde, de bruger deres kroppe og sanser på.

Børn skal støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden samt følelsesmæssige og sociale processer, lige som al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Læringsmiljøet i dagtilbuddet skal give alle børn, herunder de børn, som har begrænsede erfaringer med krop, sanser og bevægelse, mulighed for at deltage i fællesskaber, aktiviteter og leg, og det pædagogiske personale skal motivere børn til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse.

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet ***Krop, sanser og bevægelse*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og de to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Krop, sanser og bevægelse, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

- Rytmik én gang om ugen,
- Forhindringsbaner både inde og ude
- Der har været en rytmik pædagog som har introduceret medarbejderne til forskellige aktiviteter som de kan igangsætte på egen hånd, og herigennem understøtte at børnene udforsker forskellige måder at bruge kroppen på
- Gode terrænudfordringer i lokalområdet

Krop, sanser og bevægelse, fortsat

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde.

Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at der arbejdes kvalificeret med <i>Krop, sanser og bevægelse</i> , som understøtter, at børnene får erfaring med forskellige aktiviteter og oplever glæde ved bevægelse.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

5. Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension. Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Læringsmiljøet skal tage afsæt i mulig læring og inddrage børnene som aktive medskabere af egen læring ved at stille åbne, nysgerrige spørgsmål til børnenes forståelse af sammenhænge i naturen og deres omverden.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet **Natur, udeliv og science** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Natur, udeliv og science, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

- Krible krable forløb med Mirella fra "Naturheltene", hvor de pædagogiske medarbejdere blev introduceret for forskellige aktiviteter, som de kan lave med børnene og herigennem understøtte børnenes kendskab og interesse for naturen og dens fænomener.

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Behov for ny/ændret praksis	Det vurderes, at der arbejdes kvalificeret med understøttelse af børnenes kendskab og erfaring med <i>Natur, udeliv og science</i> .
Tilpasning af praksis	
Eksemplarisk praksis	

6. Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet **Kultur, æstetik og fællesskab** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Kultur, æstetik og fællesskab, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

- Traditioner som fx påske, jul, høstfest, bedsteforældredag mv.
- Besøg på bondegård, kirke, teater, samarbejde med skolen,

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at der arbejdes kvalificeret med understøttelse af børnenes kendskab og erfaring med <i>Kultur, æstetik og fællesskab</i> . Dette arbejde understøttes af aktiviteter omkring højtider og samarbejde med lokalmiljøet.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

7. Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

- Hvordan er der arbejdet med børnemiljøet i et børneperspektiv, og med børns oplevelser af børnemiljøet? (Kom med centrale og konkrete eksempler)
- Hvornår er der senest udarbejdet en børnemiljøvurdering? Og hvordan har I indarbejdet de centrale punkter?

Centrale punkter der beskriver dagtilbuddets arbejde med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø:
(udfyldes af den daglige leder)

- Der er lavet en børnemiljøvurdering for nogen år siden, men der arbejdes konstant med at udvikle læringsmiljøet, så børnenes spor følges og bruges, samt børnenes perspektiv inddrages aktiv i processen omkring etablering og/eller udvikling af læringsmiljøer inde og udendørs, eks. i forbindelse med udvidelse af børnehavens rum blev børnene inddraget fra idé opstod til fysisk at flytte inventar og indrette det nye læringsrum. Børnene syntes, at det var sejt at være med og det gav dem et tydeligere ejerskab af læringsmiljøet og de føler et større ansvar for læringsmiljøet.
- Vi opsamler f.eks. data om børnenes legezoner og indretter læringsmiljøer efter observationer om deres legetyper, børnegruppens sammensætning og hvor børnegruppen er henne (har brug for).
- Vi har arbejdet meget med vores "fredagssamlinger" fra en voksenorganiseret aktivitet til en mere børneorganiseret aktivitet, hvor børnenes oplevelser og perspektiver. Vi holder rammerne for aktiviteten og børnene forsøger at udfylde den.

Pointer fra tilsynssamtalen:
(Udfyldes ved tilsynssamtalen)

- Der er fokus på at inddrage børnene i tilrettelæggelsen af hverdagens rutiner og aktiviteter.
- Ved tilsynssamtalen drøfter vi, at det er en god ide at inddrage børnene i beskrivelsen af dagen til forældrene, som lægges på aula. Ved fx frokoststunden eller ved eftermiddagsmaden kan de voksne tale med børnene om, hvad de tænker der skal formidles til forældrene.

8. Samarbejde med forældre om børns læring

Dagtilbuddet skal have fokus på hvordan dagtilbud og forældre kan samarbejde om barnets og børnegruppens trivsel og læring på tværs af dagtilbud og hjem.

- Hvordan bidrager I til et samarbejde med forældrene som understøtter barnets trivsel og udvikling? (Kom med konkrete eksempler)

Centrale punkter der beskriver dagtilbuddets samarbejde med forældre om børns læring:
(udfyldes af den daglige leder)

- Vi lægger stor værdi i personlig dialog og har fokus på vigtigheden af en sund relation til forældrene i samarbejdet om deres barn.
- Vi bruger forskellige rum/platforme for samarbejdet med forældrene om deres børn.
- Vi bruger aflevering/afhentning tiden, samt Family til den almindelige kommunikation med forældrene. Vi er opmærksomme, at der ikke tales om børnene, når de er til stede.
- Vi benytter Rambølls dialog-profil som redskab til forældresamtalerne og bruger det sammen med forældredelen som udgangspunkt for samtalen.

Pointer fra tilsynssamtalen:
(Udfyldes ved tilsynssamtalen)

Institutionen arbejder systematisk med at sikre et godt samarbejde med forældrene, som kan understøtte børnenes trivsel, læring og udvikling.

9. Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

Dagtilbuddet skal tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen, og som dermed understøtter, at de kommende skolebørn er bedst muligt forberedt på at begynde i skole.

- Hvordan tilrettelægges I et pædagogisk læringsmiljø der skaber sammenhæng til børnehaveklassen?
- Hvordan inddrager og samarbejder I med forældre og skole/SFO om dette?

Centrale punkter der beskriver dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklasse:
(udfyldes af den daglige leder)

- Vi begynder efter sommerferien samarbejdet med Karlebo skole og deres 0.klasse.
- Vi deltager sammen med 0.klassen i forskellige aktiviteter på skolen, i KASPO og på ture i nærmiljøet. Vi har adgang til lokaler på skolen, hvor vores skoleforberedende aktiviteter kan foregå.
- Vi er i dialog med skolen om, hvad de lægger vægt på af kompetencer for at starte godt i skole og sammen med vores fokuskompetencer inddrager vi forældrene i hvad der skal arbejdes frem mod.
- Vi har den almindelige dialog i hverdagen og opretter en lukket gruppe på Family, hvor beskeder og andet forældrene skal inddrages i foregår.

Pointer fra tilsynssamtalen:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

Der arbejdes systematisk med at skabe sammenhæng til børnehaveklassen.

10. Etablering af en evalueringskultur i dagtilbuddet

Det pædagogiske personale og ledelsen skal løbende forholde sig reflektivt til hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

- Hvad gør I for at sikre en systematisk og løbende evaluering der bidrager til udviklende feedback?
- Hvordan sikrer I, at viden fra evalueringen anvendes til at justere det pædagogiske læringsmiljø?

Centrale punkter der beskriver dagtilbuddets etablering af en evalueringskultur:
(udfyldes af den daglige leder)

- Vi bruger vores personalemøder på at udvikle vores refleksive kompetencer og arbejder på, at kunne og modtage feedback professionelt og bruge det til arbejdet med det pædagogiske læringsmiljø
- Vi arbejder med område Fredensborgs version af TPL2 skemaet.
- Vi bruger videooptagelser til evaluere og følge børnene spor/perspektiv.
- Vi bruger størstedelen af vores tid personalemøderne på pædagogisk emner for at udvikle vores pædagogiske praksis og blive endnu bedre eller gøre tingene på en anden måde.

Pointer fra tilsynssamtalen:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

Der er løbende refleksion og evaluering af det pædagogiske arbejde i institutionen. Der er ledelsesmæssig bevidsthed om, at dette arbejde skal skriftliggøres via den pædagogiske læreplan.

11. Børn i udsatte positioner

Det pædagogiske personale og ledelsen skal løbende forholde sig reflektivt til hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, herunder børn i udsatte positioner

Vælg **én** af nedenstående muligheder:
(udfyldes af den daglige leder)

- Indsæt en kort praksisfortælling, der beskriver, hvordan der arbejdes med læringsmiljøet omkring børn i udsatte positioner (fx hvordan anvender I legen til at inkludere børnene i fællesskaber?)
- Præsenter et kortere videoklip (af max 2 minutters varighed) ved tilsynssamtalen, der viser, hvordan der arbejdes med læringsmiljøet omkring børn i udsatte positioner (fx hvordan anvender I legen til at inkludere børnene i fællesskaber?)

Der var planlagt præsentation af video-klip, men det blev i stedet til en drøftelse af arbejde med børn i udsatte positioner.

Pointer fra tilsynssamtalen:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

- Der er bevidsthed om, at man ikke taler hen over hovedet på børnene
- Når børn får en uheldig rolle i et fællesskab, er der dialog i medarbejdergruppen om, hvordan barnet kan få en plads i fællesskabet. Fokus flyttes fra det som er svært/udfordrende til barnets ressourcer og interesser
- Hvordan det pædagogiske læringsmiljø kan justeres, så der sikres en inkluderende praksis for alle børn, her anvendes små video-klip til at få øje for egen rolle
- Mindre børnegrupper i løbet af dagen